

Phổ biến kiến thức

BẢN TIN NỘI BỘ CỦA LIÊN HIỆP CÁC HỘI KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT VIỆT NAM

Sản xuất da nhân tạo

SỐ 110

25/11/2013

BẢN TIN PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Chịu trách nhiệm xuất bản

- TS Phan Tùng Mậu
Phó Chủ tịch Liên hiệp các
Hội Khoa học & Kỹ thuật
Việt Nam

Ban Cố vấn chuyên môn

- TS Phạm Văn Tân

Ban biên tập

- Nguyễn Minh Quang
- Tổng Văn Đỉnh

Thư ký biên tập

- Trần Quang Nam
- Phạm Thị Bích Hồng
- Trần Mạnh Hùng

Trình bày

- Quý Linh
- Duy Anh

Bản tin xuất bản định kỳ 2
số/tháng. Mọi thông tin
phản hồi về nội dung xin liên hệ
Ban Thông tin và
Phổ biến kiến thức:
Địa chỉ: 53 Nguyễn Du, Hà Nội
Điện thoại: (04) 3.9439821
Fax: (04) 3.8227593
Email: thongtin@vusta.vn.

TRONG SỐ NÀY

KHOA HỌC THƯỜNG THỨC

Lượng vitamin D thấp
giảm khả năng
suy nghĩ .5

SẢN PHẨM MỚI - KỸ THUẬT MỚI

Ấn số về loài
rắn huyền bí
của Nhật Bản .9

NÔNG - LÂM - NGƯ NGHIỆP

Chế biến ớt sấy
và ớt bột
xuất khẩu .12

SỨC KHỎE

Ngát xỉu vì dùng
băng phiến .15

GIA ĐÌNH - XÃ HỘI

Bán nhà có được miễn
thuế thu nhập cá nhân?.20

Đánh giá ứng dụng khoa học công nghệ trong nông nghiệp

Vừa qua tại Hà Nội, Bộ KH&CN phối hợp với Bộ NN&PTNT, Ủy ban Khoa học Công nghệ & Môi trường của Quốc hội tổ chức Hội nghị toàn quốc đánh giá hoạt động khoa học và công nghệ thực hiện nghị quyết lần thứ 7 Ban Chấp hành T.Ư Đảng khóa X về nông nghiệp, nông dân và nông thôn.

Các tham luận tại hội nghị đánh giá, trong 5 năm qua, hoạt động khoa học và công nghệ đã đạt được nhiều thành tựu, đóng góp to lớn cho sự phát triển nông nghiệp, nông dân và nông thôn. Nhiều vùng chuyên canh được quy hoạch với quy mô lớn, chất lượng cao như sản xuất hoa (Đà Lạt), chuyên canh rau (Hà Nội, Bắc Giang) hay nuôi trồng thủy sản ở Tiền Giang, Khánh Hòa... Nhờ ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ, các sản phẩm nông nghiệp đã cho năng suất, chất lượng cao, giá thành hạ. Đặc biệt, khả năng cạnh tranh của nông sản Việt Nam trên thị trường thế giới được nâng cao với các sản phẩm chủ lực như gạo, gỗ, cà phê, hạt điều, thủy sản. Xuất siêu trong nông nghiệp năm 2012 lên tới 10,6 tỷ USD.

Phát biểu khai mạc hội nghị, Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Sinh Hùng đã khẳng định, nông nghiệp, nông dân và nông thôn có vai trò, vị trí quan trọng trong sự phát triển kinh tế xã hội, cũng như trong công cuộc xây dựng công nghiệp hóa, hiện đại hóa nước nhà. Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Sinh Hùng cho rằng, sự phát triển của tam nông có sự đóng góp to lớn của các hoạt động nghiên cứu, ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ. Tuy nhiên, việc ứng dụng, chuyển giao khoa học, công nghệ vào nông nghiệp, nông thôn của nước ta còn hạn chế, khiến

Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Sinh Hùng dự hội nghị toàn quốc đánh giá ứng dụng khoa học công nghệ trong nông nghiệp

cho hiệu quả sản xuất nông nghiệp chưa cao, sản phẩm nông nghiệp cạnh tranh thấp, giá thành cao và đặc biệt là đời sống của người nông dân còn thấp.

Chủ tịch Quốc hội chỉ rõ, nông dân là lực lượng chiến lược, là lực lượng xây dựng và bảo vệ đất nước và là chủ thể trong xây dựng nông thôn. Trong thời gian 5 - 15 năm tới, ngành nông nghiệp nước ta vẫn giữ vị trí chủ lực trong việc thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội, cũng như đóng góp vào việc đảm bảo an ninh lương thực. Vì vậy, cần tập trung đầu tư cho phát triển nông nghiệp, nông thôn và nông dân gắn với việc ứng dụng khoa học công nghệ tiên tiến trong nước và thế giới; tăng cường nâng cao trình độ cho người nông dân.

Tại hội nghị, các nhà quản lý, khoa học, doanh nghiệp và đại diện nông dân sản xuất giỏi đã tập trung thảo luận về việc triển khai ứng dụng khoa học công nghệ trong nông nghiệp, nông thôn và nông dân trong 5 năm qua, trong đó đã chỉ ra những tồn tại, hạn chế và giải pháp khắc phục nhằm thực hiện thắng lợi Nghị quyết về tam nông của Ban Chấp hành T.Ư Đảng khóa X.

NGỌC THẠCH

Sản xuất da nhân tạo

Da nhân tạo từ lâu đã là giấc mơ của các dược sĩ, bác sĩ và các nhà hoá học, bởi nhu cầu bức thiết của nhiều công trình nghiên cứu đặt ra là cần phải có một lượng mẫu da lớn để làm thí nghiệm.

Những mẫu da này được dùng để thử nghiệm xem các sản phẩm như kem bôi da, xà bông, các chất tẩy rửa, thuốc và các loại băng keo y tế có tương thích hay gây kích ứng cho da người sử dụng. Những kết quả thử nghiệm như vậy có ý nghĩa lớn hơn rất nhiều so với những thí nghiệm trên động vật và thậm chí có thể khiến cho những thí nghiệm trên động vật trở nên không cần thiết.

Một nhóm các nhà khoa học thuộc Viện Công nghệ Sinh học và Kỹ thuật Phân lập Fraunhofer (IGB) hiện đang nghiên cứu dự án "sản xuất mô tự động theo đơn đặt hàng". Đến nay việc sản xuất mô vẫn đang trong giai đoạn thai nghén. Theo GS Heike Mertsching, Chủ nhiệm Khoa Hệ thống Tế bào tại Viện Công nghệ Sinh học và Kỹ thuật Phân lập Fraunhofer (IGB): "Sản phẩm hiện nay vẫn bị giới hạn trong các mẫu da 1 lớp, chứa 1 loại tế bào".

Nhóm nghiên cứu đang tiếp tục phát triển hệ thống sản xuất da hoàn toàn tự động đầu tiên nhằm sản xuất các mẫu da 2 lớp. Trong giai đoạn đầu của quy trình, những miếng da nhỏ được khử trùng và cắt thành những mẫu nhỏ, được biến đổi bằng các loại enzym nhất định và tách riêng thành hai tầng tế bào. Mỗi tầng tế bào này lại được nhân giống riêng trên các bề mặt tế bào nguyên chủng. Bước tiếp theo, hai loại tế bào được kết hợp lại cùng nhau thành một mẫu da 2 lớp, thêm

collagen vào các tế bào để hình thành lớp hạ bì linh hoạt, giúp mô có tính đàn hồi tự nhiên. Trong lồng kính ẩm với nhiệt độ cơ thể người, các phần tế bào cần gần 3 tuần để phát triển cùng nhau và hình thành mẫu da hoàn chỉnh có đường kính chừng 1cm. Kỹ thuật này đã chứng minh được lợi ích của nó trong thực tế. Tuy nhiên, cho đến nay, việc sản xuất hàng loạt vẫn chưa thể thực hiện được do chi phí quá đắt đỏ và quy trình phức tạp, gắn với nhiều công việc thủ công.

Các chuyên gia đang chú trọng tới việc phát triển nguyên mẫu, tự động hoá và đưa sự tham gia của máy móc vào hệ thống chức năng hoàn chỉnh. Mới đây nhóm đã giới thiệu một mô hình máy tính của hệ thống với 3 chương trình căn bản: Chuẩn bị các mẫu mô và phân lập 2 loại tế bào; nhân giống về số lượng; tiến hành cấy và lắp ghép mô hình da hoàn chỉnh. Tuy nhiên, các nhà nghiên cứu vẫn còn rất nhiều việc phải làm trước khi máy được hoàn thiện.

LÊ NA (Theo Science Daily)

Đi bộ giải tỏa stress

Các chuyên gia thuộc Trung tâm Y tế, Đại học Southwestern (Hoa Kỳ) cho biết, cách tốt nhất để đối phó với stress -

đặc biệt là đối với những người làm văn phòng là đứng dậy khỏi màn hình máy tính, đi bộ ngắn hoặc vươn vai, căng duỗi các cơ. Kết hợp các loại thực phẩm chống stress trong khẩu phần ăn thường ngày cũng giúp ích rất nhiều. Một bát bột yến mạch sẽ làm tăng cường serotonin - hóa chất giúp trấn tĩnh não bộ; hoặc các thực phẩm giàu axit béo omega-3 sẽ giúp kiểm soát cortisol và adrenaline (hormon gây stress). Uống một cốc sữa ít béo trước giờ ngủ cũng là cách giảm căng thẳng, lo âu; hay cam, loại quả giàu vitamin C cũng giúp tăng cường hệ miễn dịch và giảm lượng hormon stress.

AN KHUÊ (Theo UPI)

Lượng vitamin D thấp giảm khả năng suy nghĩ

Nghiên cứu của nhóm TS David M. Lee, thuộc Đại học Manchester (Anh) cho biết, hàm lượng vitamin D trong cơ thể thấp

Vitamin D

có liên quan đến sự suy yếu trong nhận thức và suy nghĩ ở những người nam giới có tuổi. Kết quả nghiên cứu với 3.133 nam giới, từ 40 - 79 tuổi cho thấy, những người có hàm lượng vitamin D trong cơ thể thấp có kết quả các bài kiểm tra khả năng nhận thức thấp hơn so với những người có hàm

lượng trung bình. Hàm lượng vitamin D trung bình là 63 nanomole/lít, mức từ 90 - 140 nanomole/lít được cho là hàm lượng tối ưu. Kết quả về khả năng nhận thức giảm xuống, tỷ lệ thuận với lượng vitamin D giảm. Mỗi liên hệ này có thể thấy rõ nhất ở những nam giới trên 60 tuổi và có hàm lượng vitamin D dưới 35 nanomole/lít.

A.KHUÊ (Theo Reuters Health)

Diệt mối bằng hàn the

Nguồn thức ăn chính của mối là gỗ và các tàn dư thực vật, do đó, chúng là hiểm họa lớn cho các công trình xây dựng và đồ nội thất. Mối có khả năng tiêu hóa cellulose do có vi sinh vật sống cộng sinh (protozoa) trong ruột. Công dụng của hàn the là tiêu diệt protozoa, khiến mối mất khả năng ăn gỗ. Bạn có thể định kỳ rắc hàn the lên khung cửa, xà nhà và các kết cấu gỗ khác để bảo vệ ngôi nhà của mình trong vài tháng. Một cách làm khác là ngâm gỗ trước khi sử dụng trong dung dịch có chứa hàn the và propylene glycol. Hàn the còn có tác dụng phòng chống sự tấn công của nhiều côn trùng có hại khác như gián, bọ cánh cứng, kiến đục gỗ. Tuy nhiên, hàn the có thể gây ngộ độc cho người và vật nuôi nên cần cách ly trẻ em, chó, mèo... ra khỏi các khu vực có hàn the.

HƯƠNG TIÊN (Theo Discovery)

Cẩn thận với trang sức kim loại có chứa nguyên tố Niken

Trang sức kim loại có gây bệnh?

Nhiều nghiên cứu trên thế giới cho thấy, trang sức kim loại mang đến không ít tác hại cho cơ thể người, bên cạnh đó là nguy cơ viêm da, dị ứng, mẩn ngứa...

Nghi can gây "bách" bệnh

Nghiên cứu của các nhà khoa học thế giới phát hiện rằng, cơ thể càng đeo nhiều đồ trang sức bằng kim loại thì nguy cơ mắc bệnh càng nhiều, trong đó chủ yếu là các bệnh về thị giác, thính giác, đau mỗi lưng, đau xương cốt, trí nhớ kém, thần kinh hoạt động yếu và phản ứng chậm chạp... Lý giải vấn đề này, các nhà khoa học thuộc Trung tâm Y khoa Đại học Oklahoma (Hoa Kỳ) cho rằng, cơ thể con người bình thường phát sinh ra dòng điện với cường độ thấp, dòng điện này xuyên

qua lớp da, truyền đạt qua hệ thống thần kinh, mang những mệnh lệnh phát ra từ não bộ truyền tới các bộ phận trong cơ thể. Chính vì vậy, da đóng vai trò quan trọng trong việc dẫn xuất dòng điện từ não bộ đi khắp nơi trong cơ thể. Việc đeo nhiều đồ trang sức sẽ tích tụ điện năng, cản trở sự dẫn xuất của dòng điện trong cơ thể, gây ra nhiều loại bệnh tật.

Chuyên gia trị liệu thần kinh cột sống người Anh - Simon King cũng cho rằng, các đồ trang sức như vòng cổ, vòng tay và đặc biệt là khuyên tai có thể là thủ phạm gây đau vùng cổ gáy, đau vai và lưng mạn tính. Ông giải thích rằng, đối với một số người, việc đeo đồ trang sức bằng kim loại gây kích thích lên các vùng da xung quanh. Khi hệ thần kinh nhận được tín hiệu này, nó sẽ phản ứng bằng cách

có dịch chuyển các phần tử trong cơ thể bị kích thích tránh xa khỏi vị trí của các đồ trang sức. Các nhóm cơ trong vùng dịch chuyển sẽ làm căng các nhóm cơ khác, gây ra hiện tượng nhức mỏi kéo dài mà không một phương pháp luyện tập nào có thể chữa khỏi.

Chưa có kết luận khoa học

Theo nhà nghiên cứu Nguyễn Phúc Giác Hải thuộc Trung tâm Nghiên cứu Tiềm năng Con người, cơ thể con người luôn có những dòng điện phát ra trên bề mặt da - chính vì thế mà khi đi khám bệnh chúng ta có thể ghi điện não đồ và điện tâm đồ. Khi ta suy nghĩ, dòng điện cũng xuất hiện, nhờ đó mà các phương pháp đo điện não và chụp ảnh cộng hưởng từ của não bộ có thể phát hiện từng trung tâm hoạt động của não. Khi có hành động, chẳng hạn một người nâng một quả tạ, hay co gập tay... dòng điện phát sinh ra cũng có thể ghi lại được. Tuy nhiên, việc có dòng điện trên bề mặt da cũng không thể lý giải chắc chắn rằng

đeo trang sức kim loại có ảnh hưởng đến sức khỏe hay không; Mà có lẽ ảnh hưởng chỉ về mặt cơ học là chính. Bởi vì những dòng điện chỉ phát trên bề mặt da khi cơ quan nội tạng đã thực hiện xong chương trình của nó, nên không thể có tác động ảnh hưởng gì.

Trái lại, nhà nghiên cứu Nguyễn Phúc Giác Hải còn dẫn ra một thí nghiệm cho thấy, việc đeo vòng thậm chí còn có tác dụng tích cực. Thí nghiệm được thực hiện với một số cây thuốc lá bị bệnh, được gắn các vòng dây kim loại, các vòng này được giữ bởi một thanh ebonit cách điện với mặt đất. Thí nghiệm cho thấy, những cây không có vòng đều bị chết, còn những cây có vòng kim loại bao quanh, nhờ thu được những sóng không gian vũ trụ nên khỏi bệnh. Điều này cũng cho phép cắt nghĩa vì sao một số đồng bào dân tộc có kinh nghiệm đeo vòng ở cổ hoặc cổ tay. Tuy nhiên, để có câu trả lời thật khoa học, theo nhà nghiên cứu Giác Hải, cần phải có nhiều thí nghiệm chính xác về vấn đề này.

LÊ NA

Trong các đồ trang sức được làm bằng kim loại như khuyên tai, dây chuyền, vòng, lắc đeo tay, nhẫn... thường có nguyên tố niken. Thậm chí ngay cả phéc-mơ tuya, cúc quần, gọng kính, dây đồng hồ, móc cài áo lót của phụ nữ cũng có nguyên tố này.

Khi các đồ vật trên tiếp xúc trực tiếp với da, cọ sát liên tục gây ra dị ứng. Nhất là vào mùa hè, trời nắng nóng, mồ hôi ra nhiều thấm vào kim loại, làm kim loại bị hòa tan thấm vào da càng dễ gây dị ứng.

Chỉ những vùng da nào tiếp xúc với niken mới có biểu hiện dị ứng. Bề mặt da bị ngứa, mẩn đỏ, xuất hiện mụn nước, viêm loét, sưng nề. Đối với những người có cơ địa dị ứng thì rất nhanh chóng xảy ra phản ứng ngứa ngáy, nếu không kịp thời cách ly vật gây dị ứng, bệnh sẽ tiến triển nặng. Ban đầu dị ứng cũng khiến nhiều người ngứa ngáy rất muốn gãi nhưng cần lưu ý, tuyệt đối không nên gãi những mụn nước này, vì sẽ vỡ ra và có thể gây bội nhiễm khiến việc điều trị khó khăn, kéo dài hơn.

BS Vũ Mạnh Hùng (Bệnh viện Da liễu Hà Nội)

Sản phẩm mới - Kỹ thuật mới**Thiết bị cảnh báo sớm bức xạ**

Đó là sản phẩm của các nhà khoa học thuộc Trung tâm gia tốc và điện tử, Viện Khoa học và Kỹ thuật hạt nhân, Viện Năng lượng Nguyên tử Việt Nam. Nhờ thiết bị này, những diễn biến bất thường về bức xạ sẽ được nhanh chóng phát hiện và truyền ngay về trung tâm điều hành để kịp thời ứng phó sự cố bức xạ.

ThS Trần Ngọc Toàn, thành viên nhóm nghiên cứu cho biết: Thiết bị quan trắc và cảnh báo sớm bức xạ hoạt động như một trạm quan trắc cảnh báo bức xạ nhưng có độ nhạy cao bằng việc sử dụng detector nhấp nháy và có khả năng truyền tải thông tin một cách nhanh chóng về trung tâm quản lý, điều hành.

So với các thiết bị đo liều và cảnh báo trước đây do các cơ sở trong nước chế tạo, thiết bị này có nhiều ưu điểm nổi trội như độ nhạy cao với dải liều hoạt động được mở rộng nhờ sử dụng nhiều đầu dò khác nhau cho mỗi vùng liều. Kết quả theo dõi được lưu trữ trong RAM của thiết bị. Thiết bị còn có chức năng nhận diện được một số đồng vị đơn giản và ghép mạng internet. Việc ghép mạng của thiết bị có thể tạo thành mạng lưới quan trắc cảnh báo trong một khu vực rộng lớn (trong một quốc gia).

TS Đặng Quang Thiệu, Giám đốc Trung tâm gia tốc và điện tử, Chủ nhiệm đề tài cho biết, thành công này mở ra khả năng làm chủ công nghệ, giải quyết vấn đề nội địa hóa thiết bị quan trắc, cảnh báo phóng xạ, thuận lợi cho công tác quản lý, sử dụng, bảo dưỡng và bảo trì thiết bị.

Thiết bị quan trắc và cảnh báo sớm bức xạ được dùng khá phổ biến ở nhiều nước

Mô hình hệ thống thiết bị cảnh báo sớm bức xạ tại một nhà máy điện hạt nhân

trên thế giới, đặc biệt các nước có lò phản ứng hạt nhân. Việt Nam hiện có trên 20 cơ sở y học hạt nhân, hàng trăm cơ sở sử dụng X-quang và nhiều cơ sở sử dụng nguồn bức xạ và ứng dụng kỹ thuật hạt nhân khác. Tất cả những cơ sở bức xạ này đều cần đến máy đo liều và cảnh báo phóng xạ.

Thử nghiệm thiết bị quan trắc và cảnh báo sớm bức xạ tại Viện Khoa học và Kỹ thuật hạt nhân cho kết quả khá phù hợp, sai số lớn nhất tại vị trí gần phòng môi trường đạt dưới 7%. Chỉ tiêu chất lượng này gần bằng với thiết bị đối chứng cùng loại FUJI có tiếng trên thế giới.

Thiết bị có thể nằm trong mạng lưới quan trắc quốc gia hoặc các trạm cảnh báo an toàn xung quanh nhà máy điện hạt nhân, lò phản ứng, cơ sở xử lý nhiên liệu hạt nhân; đánh giá liều lượng bức xạ trong nhà cũng như ngoài trời hay đặt trên các xe chuyên dụng phục vụ công việc thanh sát ứng cứu sự cố.

MINH NGỌC

Có đúng thế không?

Ấn số về loài rắn huyền bí của Nhật Bản

Tsuchinoko là một loài rắn bí ẩn trong truyền thuyết của Nhật Bản, được nhắc đến nhiều tại vùng Tây Nam Nhật Bản từ thế kỷ thứ VII tới nay. Sinh vật này đặc biệt nổi tiếng vì nhiều người tin rằng, chúng là một loài bò sát hoàn toàn có thật. Tsuchinoko thường được mô tả như một loài rắn có ngoại hình kỳ dị, chỉ dài dưới 1m, thân hình béo trực béo tròn với chiếc đuôi nhỏ xíu. Chúng có thể trườn bò như rắn, nhưng cũng có khi di chuyển co thắt theo kiểu sâu đo.

Đôi khi, Tsuchinoko cũng được miêu tả với những chiếc chân nhỏ, hầu như không có tác dụng gì

trong việc di chuyển. Có ý kiến cho rằng, Tsuchinoko là một loài rắn độc, trong khi nhiều người tin chúng là loài vật vô hại. Nhiều cuộc săn lùng Tsuchinoko đã được người dân Nhật tiến hành, nhưng kết quả không bao giờ đi đến đâu.

Đã có một số người khẳng định nhìn thấy Tsuchinoko bằng xương

bằng thịt, nhưng không có bằng chứng đáng tin cậy nào được đưa ra. Nhiều người cho rằng, loài quái thú này thực chất chỉ là một hình ảnh tưởng tượng của người Nhật về loài rắn.

Cũng có giả thuyết rằng, Tsuchinoko là một sự nhầm lẫn với một số loài bò sát có hình dạng gần giống, ví dụ như loài trăn cộc có thân hình béo tròn và ngắn cùn. Tuy nhiên, dù sự tồn tại chưa được chứng minh, nhưng Tsuchinoko đã trở thành một biểu tượng văn hóa đại chúng, xuất hiện trong nhiều tranh ảnh, phim, tượng hay các món đồ chơi. **T.B (Tổng hợp)**

Tại sao nam châm chữ U kém bền vững?

Nam châm gồm rất nhiều vùng từ tính nhỏ gọi là miền. Từ trường của nam châm đi theo hướng ngược chiều với các miền tạo ra từ trường đó - ở các loại nam châm hình chữ U, điều này có xu hướng làm các miền dần quay ngược chiều từ trường của chúng lại. Với nam châm kiểu mới, các miền được nghiên cứu chế tạo để bị "tê liệt" ở mức độ nào đó về mặt năng lượng, làm chúng không dễ bị tác động bởi hiệu ứng trên. Vật liệu chế tạo cũng là một điểm mấu chốt giúp các nam châm thế hệ mới hầu như không bị mất từ tính theo thời gian như các loại nam châm hình chữ U trước kia. Các nam châm kiểu mới sử dụng những chất liệu như alnico (hợp chất gồm

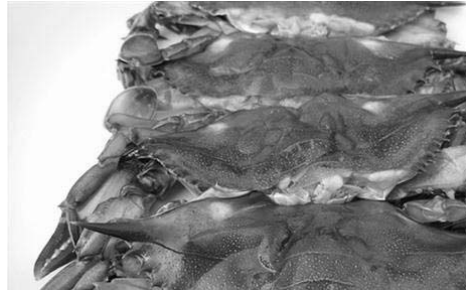
nhôm - niken - cobalt) và cobalt samarium. Cấu trúc nội tại của các chất liệu này có khả năng ngăn chặn sự thoái hoá của các mạch từ. Điểm khác biệt là những vật liệu này được chia thành nhiều mảnh vụn nhỏ, mỗi mảnh là một miền, trong khi nam châm hình chữ U kiểu cũ có miền lớn hơn rất nhiều, thường là những mẫu sắt cứng với miền được bao bọc bởi các tạp chất carbua sắt. Một điều tưởng như nghịch lý ở đây là những mảnh vụn nhỏ với kích thước tối ưu lại có tính năng ổn định hơn những mảnh lớn trong các chất từ tính. Do vậy, loại nam châm chữ U kém bền vững hơn nhiều so với nam châm thế hệ mới.

AN KHUÊ (Tổng hợp)

Kích thích lột xác đồng loạt ghẹ xanh

Ghẹ lột là loại hàng thương phẩm có giá trị cao về kinh tế và dinh dưỡng, được thị trường trong nước và thế giới ưa chuộng. Kỹ thuật nuôi ghẹ lột tương đối phức tạp, bà con cần lưu ý.

Ghẹ xanh nuôi lột chọn cỡ từ 10 - 20 con/kg, trọng lượng từ 50 - 100g/con. Chọn những con chắc thịt, khoẻ mạnh, nhanh nhẹn, đủ chân càng và mai yếm không bị dập nát. Trường hợp những con hình thành lớp vỏ mới chuẩn bị lột xác ghẹ sớm, khoẻ mạnh có đủ chân càng nuôi riêng.

Để ghẹ xanh lột vỏ đồng loạt có thể áp dụng biện pháp cắt mắt và trộn chất chitosan hay hormon 20 E vào thức ăn cho ghẹ ăn. Sau khi tuyển ghẹ nuôi lột, cho ghẹ vào bể có sục khí nuôi lưu từ 10 - 12h để ghẹ hồi sức và ổn định. Bổ sung Vitamin C vào bể nuôi để tăng thêm sức đề kháng cho ghẹ.

Khi kiểm tra ghẹ đã khoẻ mạnh, giảm nhiệt độ nước xuống còn 20 - 22°C và thực hiện cắt mắt. Có thể cắt mắt ghẹ bằng nhiều phương pháp như bóp, kẹp, rạch, thắt và cắt. Tuy nhiên, phương pháp dùng kéo cắt là thông dụng nhất.

Cắt mắt: Đốt nóng kéo hoặc dùng cồn khử trùng kéo cắt. Một người cầm giữ ghẹ, một người cắt, vết cắt tính từ gốc mắt ra là 2 - 3mm. Sau khi cắt mắt tiếp tục nuôi thêm 10 - 12h trong bể để ghẹ ổn định. Khi trời mát cho ghẹ vào bể nuôi lột hay cho ghẹ vào hộp nhựa chuyển ra ao nuôi.

Cho ăn thuốc: Cá tươi rửa sạch trộn với chất kích thích lột vỏ của giáp xác là hormon 20 E với nồng độ 1ppm hay chất Chitosan với nồng độ 1%, có thể dùng dầu mực bao thức ăn để tăng khả năng của thuốc. Ghẹ cắt mắt sử dụng chất

chitosan trong vòng 14 ngày ghẹ lột vỏ đồng loạt, tỷ lệ 70 - 80%; sử dụng hormon 20 E trong vòng 20 ngày ghẹ lột vỏ đồng loạt thấp hơn 65 - 75%; không cắt mắt sử dụng chitosan trong 20 ngày ghẹ lột vỏ 40 - 50%.

Chăm sóc, quản lý: Thức ăn cho ghẹ lột là cá tạp, thịt nghèo... cắt thành miếng nhỏ, rửa sạch và rải đều khắp bể, hộp cho ghẹ ăn. Lượng thức ăn hằng ngày từ 3 - 4% trọng lượng thân và tùy thuộc vào sức ăn của ghẹ. Ngày cho ghẹ ăn 2 lần vào buổi sáng (5 - 6h) và chiều (17 - 18h), cho ghẹ ăn lúc mới thay nước và tránh cho ăn lúc nhiệt độ cao. Những ngày đầu ghẹ ăn nhiều, sau ngày thứ 9, 10 trở đi sức ăn của ghẹ giảm và bắt đầu lột.

Kiểm tra: Sau từ 9 - 14 ngày nuôi, một số ghẹ đã chuyển sang thời kỳ sớm. Người nuôi dùng ngón tay ấn nhẹ vào mép dưới mai ghẹ sẽ nghe thấy tiếng gẫy của mai. Tách riêng những con lên sớm và chưa lên sớm, thay nước để kích thích ghẹ lột, cứ 1 - 2 ngày thay 30 - 50% nước một lần và giữ nhiệt độ nước ổn định từ 28 - 30°C.

Ghẹ lên sớm sắp lột vỏ không cho ăn, 2 - 3 giờ kiểm tra 1 lần, chú ý thay nước sạch cho ghẹ lột nhanh.

VĂN CHƯƠNG

Bệnh nứt thân chảy nhựa trên dưa, bí

Dưa hấu, bí xanh thu đông là cây chủ lực trong cơ cấu cây rau màu vụ đông. Nếu thời tiết không thuận lợi, các loại nấm bệnh có thể gây nứt thân chảy nhựa.

Bệnh trầm trọng nhất phát sinh và gây hại dưa, bí là nấm bệnh gây nứt thân chảy nhựa. Mặc dù bà con sử dụng nhiều loại thuốc để phun trừ nhưng không hiệu quả vì chưa áp dụng đồng bộ các biện pháp cũng như chưa biết cách dùng thuốc đặc trị... Xin chia sẻ một số kinh nghiệm về cách phòng trừ bệnh này như sau:

- Triệu chứng điển hình: Đầu tiên trên thân có đốm hình bầu dục, hơi lõm, màu vàng nhạt, có nhựa nâu đỏ ứa ra. Bệnh nặng, thân dây nứt nẻ thành vết dài màu nâu xám, ngọn chun, quả không phát triển, đôi khi làm chết cả dây dưa, bí.

- Nguyên nhân: Bệnh do nấm *Mycosphaerella melonis* gây ra. Nấm phát sinh và gây hại nặng trong điều kiện ẩm độ và nhiệt độ cao, cây trồng được bón nhiều đạm.

- Phòng bệnh: Nấm bệnh phát sinh và gây hại mạnh trong điều kiện luống

dưa quá ẩm ướt, được bón nhiều đạm. Để hạn chế một cách tối đa sự phát sinh phát triển của bệnh, nông dân cần áp dụng đồng bộ một số biện pháp sau:

+ Xử lý đất trước khi trồng bằng vôi bột với lượng 25 - 30kg/sào BB.

+ Đảm bảo mật độ vừa phải: cây cách cây 40 - 45cm, hàng cách hàng 2,5m.

+ Cần thường xuyên thăm đồng, tỉa bỏ bớt các nhánh vô hiệu, lá già tạo độ thông thoáng cho luống dưa, bí.

+ Không tưới nước quá nhiều vào buổi chiều. Khi tưới nước cần chú ý không nên làm ướt lên thân, lá. Tốt nhất nên áp dụng biện pháp tưới rãnh, cho ngấm đủ độ ẩm (80 - 85%) rồi tháo kiệt nước đi. Nếu trồng dưa bí trên những chân ruộng trũng hoặc đất thoát nước kém thì nên đào một hố kích thước 1 x 1 x 1m ở góc ruộng nhằm thoát nước

tốt cho các luống dưa, bí.

+ Hạn chế bón phân đạm khi thấy dưa, bí chớm bị bệnh.

+ Nhỏ bỏ và tiêu hủy những cây bị bệnh nặng.

+ Phun thuốc phòng bệnh khi thời tiết có sương ban đêm hoặc khi thấy thân lá cây rậm rạp, xanh tốt. Thuốc dùng để phòng bệnh nên chọn các loại thuốc gốc đồng như Bacba 86, Kocide, Boocdo...

- Trị bệnh: Qua thực tế để trị bệnh nứt thân chảy nhựa trên cây dưa hấu ở 2 vụ xuân hè và hè thu trong mô hình trình diễn tại xã Minh Tân, Nam Sách, Hải Dương cho thấy: Một số loại thuốc trừ nấm đặc trị bệnh này có hiệu quả cao là Revus opi 440SC (1 lọ/2 bình 16l), Score 250EC (5cc/bình 12l), Aliette 80WP, Ridomil Gold 68WP.

Chú ý, để đạt hiệu quả cao trong khi dùng thuốc trừ bệnh cần phun lặp lại lần 2 sau 4 - 5 ngày. Trong thời gian trị bệnh cho cây cần giảm lượng nước tưới, tuyệt đối không được làm ướt lên thân, lá khi tưới; hạn chế bón đạm, bổ sung canxi, kali cho cây để giúp cây phục hồi nhanh hơn.

TRẦN THỊ LIÊN

Chế biến ớt sấy và ớt bột xuất khẩu

Ớt sấy ngoài ưu điểm về khả năng bảo quản còn có ưu điểm về trọng lượng và thể tích giảm đi nhiều lần so với ớt tươi, việc vận chuyển nhờ thế rất kinh tế, lại không lo bị bầm dập hư hỏng do vận chuyển. Sản phẩm sấy có thể được dùng như bán thành phẩm để chế biến thành các sản phẩm khác. Ớt sấy là bán thành phẩm của ớt bột.

Làm sạch ớt trước khi xử lý nhiệt bằng máy rửa thổi khí hoặc rửa tay. Phải nhặt sạch các tạp chất, cuống cắt sát dài quả. Tốt nhất là chần hơi, nếu không có điều kiện thì chần nước sôi trong 4 - 6 phút. Sau khi chần cần đưa vào sấy ngay, nếu không kịp thì phải trải ra tránh hấp hơi. Phương pháp sấy đơn giản nhất là phơi. Phương pháp này có nhược điểm là sản phẩm không sạch, phần lớn rất khó xuất khẩu, đặc biệt trong tình hình hiện nay khi tiêu chuẩn vệ sinh ngày càng phải nâng cao. Để sấy ớt, dùng máy sấy gió nóng chạy liên tục hoặc gián đoạn.

Cần khống chế chế độ sấy thích hợp để chống các biến đổi bất lợi trong quá trình sấy. Biến đổi dễ thấy nhất là về màu sắc. Sự tổn thất vitamin (axit ascorbic và caroten) cũng tỷ lệ thuận với tác động của nhiệt. Để có thể sấy nhanh, cần khống chế nhiệt độ và tốc độ gió cho phù hợp. Tuy nhiên, sự tăng nhiệt độ cũng có giới hạn vì không thể nâng lên đến nhiệt độ làm cháy sản phẩm. Việc tăng tốc độ không khí là giải pháp tốt để bốc hơi, thoát nước nhanh, giảm độ ẩm, nhưng tốc độ càng lớn thì tổn thất nhiệt càng nhiều, tổn nhiều năng lượng hơn.

Chế độ sấy ớt được khống chế như sau: Đầu tiên sấy ở nhiệt độ 75 - 78°C

trong 1 giờ, tiếp đó tăng cường quạt gió và giảm dần nhiệt độ xuống 65°C. Duy trì nhiệt độ 62 - 65°C cho đến khi ớt khô hoàn toàn. Kiểm tra độ ẩm của ớt sấy, nếu đạt 10% thì kết thúc sấy. Làm nguội ớt cho đến khi đạt nhiệt độ bình thường rồi đóng gói.

Đóng gói ớt sấy trong bao tải sợi PP (bao dứa) có lót túi PE bên trong, khâu kín miệng và bảo quản ở kho khô ráo thoáng mát. Việc bảo quản ớt sấy cũng như các loại rau sấy khác là một điều hết sức quan tâm đúng mức trong dây chuyền công nghệ sấy.

Hàng ngày, hàng tuần cần kiểm tra và kịp thời xử lý các tổn thất để đề phòng tổn thất trong bảo quản. Bao bì càng chắc bền, càng dày càng tốt. Cần đề phòng va chạm trong vận chuyển và bảo quản gây ra các vết rách, thủng làm mất khả năng chống ẩm của bao bì. Ớt bột là sản phẩm được chế biến từ ớt sấy. Ớt sấy phải đạt tiêu chuẩn khô, sạch và tốt. Phải có độ ẩm 10 - 12%, không có tạp chất, vật sạch cuống, không có các dấu hiệu hư hỏng, không mốc mọt. Phải có màu sắc đẹp, mùi vị tự nhiên. Trước khi xay, cần kiểm tra lại hàm ẩm và chọn lại để loại bỏ ớt không đạt yêu cầu.

NGUYỄN VĂN

Trồng cúc cho vụ Tết

Thông thường vào thời gian này nông dân bắt đầu trồng hoa để đón Tết âm lịch và hoa cúc là một trong những loài hoa được ưa chuộng. Trong điều kiện nông hộ nhân giống chỉ áp dụng kỹ thuật giâm cành.

Chuẩn bị vườn cây mẹ tốt theo yêu cầu cung cấp đủ cây con với tỷ lệ thường là 1:15 – 20. Trồng hoa cúc cần rất nhiều phân hữu cơ và các loại phân vô cơ thông thường khác. Tính trung bình 1 công đất (1.000m²) cần ít nhất 3 tấn phân chuồng + 35kg urê + 85kg super lân + 20kg KCl (trường hợp dùng phân đơn). Nếu dùng phân hỗn hợp thì cần khoảng 100kg NPK (20 - 20 - 15) cho 1 công. Bón lót toàn bộ phân chuồng + toàn bộ lân + 1/2 kali và + 1/5 lượng phân urea. Số urê và kali còn lại chia đều bón thúc 3 lần như sau: Sau trồng cây mẹ 15 ngày; lần 2: Sau lần 1 khoảng 20 ngày và lần 3 sau lần 2 khoảng 20 ngày.

Khi bón phân lần 1 kết hợp bấm ngọn cây mẹ, tạo cho cây ra nhiều chồi, được nhiều cây con. Khi bón phân lần 2 cũng kết hợp bấm ngọn lần 2. Sau khi bón lần 3, từ 1 cây mẹ ta được khoảng 10 – 12 mầm, có thể cắt những mầm này đem giâm. Sau đó khoảng nửa tháng vườn cây mẹ có thể thu được 1 lứa cây mầm khác. Tổng số một cây mẹ có khả năng cho khoảng 50 cây mầm. Thời vụ giâm cành, trồng và thu hoạch tùy theo điều kiện, giống và thời gian có hoa để sử dụng mà nhà vườn bố trí.

Trồng, chăm sóc và bón phân cho cây con: Trồng với khoảng cách cây 15cm, hàng từ 12 – 15cm; mật độ khoảng 45.000 cây/1.000m² đối với loại cúc cho 1 hoa/cây. Đối với loại cây cần

tạo dáng, cho nhiều hoa thì khoảng cách trồng cho cây từ 10 - 50cm và cho hàng từ 30 - 60cm, lúc này mật độ cây ít hơn nhiều. Đào hố nhỏ để trồng, phủ đất nhẹ và phủ mùn rơm lên gốc rồi tưới đẫm cây và gốc bằng vòi sen.

Bón phân cho cây con: 1 công hoa cúc cần khoảng 2 tấn phân hữu cơ + 30kg urea + 70kg lân + 15kg kali. Bón lót toàn bộ phân chuồng + 2/3 lượng phân lân + 2/3 lượng phân kali và 1/4 lượng urê. Số phân còn lại bón thúc vào các giai đoạn sau: Lúc cây đâm chồi mạnh chuẩn bị ra hoa; lần 2 lúc có nụ hoa nhỏ; lần 3 lúc ra hoa. Chú ý trước thu hoạch hoa 7 – 10 ngày ngâm 20kg lân super + 5kg kali vào nước tưới cho 1 công hoa cúc và trước khi cắt hoa 1 ngày tưới nước ướm đều trên các luống hoa.

VĂN CHƯƠNG

Sử dụng kiến đen phòng trừ bọ xít muỗi

Bọ xít muỗi (*Helopeltis* spp) là một trong những loài côn trùng gây hại chính trên cây ca cao tại Việt Nam. Có 2 biện pháp chính phòng trừ bọ xít muỗi đó là phòng trừ bằng hóa học và sinh học. Trong đó, phòng trừ sinh học bằng cách sử dụng kiến đen (*Dolichoderus thoracicus*) là biện pháp tương đối hiệu quả, đơn giản và thân thiện với môi trường.

Kiến đen thường hiện diện trong các vườn dứa, chúng thích làm tổ trong các lá dứa. Loài kiến này di chuyển nhanh khi bị quấy rầy. Kiến dễ được nhận dạng do vị thế ngòai đặc biệt của kiến lính. Kiến được bẫy bắt bằng cách cho các loại lá (dứa, chuối, ca cao...) khô có tấm một ít mật rỉ đường buộc thành từng bó đặt trong ống tre (hoặc ống nhựa) có đường kính từ 5 - 8cm và chiều dài khoảng 30cm. Các loại ống này được treo trên cây có kiến đen.

Thiên địch của kiến đen là các loài kiến khác và kiểm soát chúng là vấn đề mấu chốt trong giai đoạn đầu tiên thiết lập quần thể kiến đen trong vườn ca cao. Để khắc phục vấn đề này có hai cách chính là: Đưa ngay từ đầu quần thể lớn kiến đen vào vườn để có thể lấn át kiến đối kháng.

Có thể dùng bã để làm giảm quần thể kiến khác trước khi đưa kiến đen vào. Bã kiến chuẩn bị bằng cách trộn 1 gói Regent (0,8g) trong 1 lon sữa đặc có đường. Đựng bã này trong các khay nhựa nhỏ và đặt một số vị trí (phân đều khắp vườn). Kiến ăn bã và khi về tổ sẽ lây dính lên các con khác, đặc biệt là kiến chúa. Một tuần trước khi đưa kiến đen vào vườn tất cả bã kiến phải được

thu hồi và tiêu hủy để không ảnh hưởng tới quần thể kiến đen.

Sau 1 tháng khi nhử được kiến tại các vườn có sẵn nguồn kiến đen, các ống có kiến đen được chuyển đến các vườn ca cao đã chuẩn bị nuôi thả kiến. Tại các vườn này, các tổ kiến nhân tạo được treo trên cây ca cao, mỗi cây từ 1 - 2 ống.

Thức ăn của kiến chủ yếu lấy từ chất thải của rệp (*Cataenococcus hispidus*). Do đó, trước khi đưa kiến vào vườn ca cao thì rệp phải được nhân nuôi trước nếu không có sẵn. Thông thường rệp có hại đối với cây nhưng khi cộng sinh với kiến sự phát triển mật số lại bị giới hạn để đạt tới ngưỡng hại. Nhân rệp bằng cách đặt rệp vào gần cuống quả ca cao sau đó dùng lá ca cao hoặc giấy báo che tối lại để rệp không bò đi đồng thời che mưa bảo vệ rệp nhỏ.

Kiến đen khá miễn cảm với các loại thuốc hóa học phòng trừ sâu bệnh. Nếu cần phải phun thuốc trên vườn ca cao nên phun vào sáng sớm hay chiều mát khi kiến còn trong tổ, tránh phun trực tiếp lên tổ kiến.

HÀ ANH

Cùng rút kinh nghiệm**Ngất xỉu vì dùng băng phiến**

Bà Đoàn Bùi Quý (thôn 6, Đông Ngạc, Từ Liêm, Hà Nội) mua về một gói băng phiến 100 viên và đặt nhiều nơi trong tủ quần áo. Sáng hôm sau, vừa mở cánh tủ ra thì mùi băng phiến sộc thẳng vào mũi, khiến bà choáng váng, ngất xỉu. Nhiều ngày sau, người bà vẫn lờ lờ, trong đầu vương vất mùi băng phiến.

Lời bàn: Băng phiến có cấu tạo hai vòng thơm benzen giáp vào nhau tạo thành phân tử $C_{10}H_8$. Người ta sẽ dùng nguyên chất này để đuổi gián. Nếu nguồn nguyên liệu ban đầu có tạp chất, như dẫn xuất của naphthalen, thì khi nồng độ quá lớn lại ở trong môi trường kín, người mắc cảm với hoá chất sẽ bị choáng ngất. Các tế bào hồng cầu có thể bị phá hủy nếu ngửi một lượng lớn

naphthalen. Ngoài ra, nếu để quần áo lẫn trực tiếp với băng phiến, khi mặc sẽ gây mẩn ngứa do bị dị ứng với hoá chất.

TS HOA HỮU THU**Sặc dầu hỏa gây ngộ độc**

Chị H. (Thái Nguyên) hay mua dầu hoả đựng can để bán lẻ. Chị thường lấy dầu hoả bằng cách đặt một ống nhựa nhỏ, lấy miệng hút rồi cho ống dẫn sang can của người mua. Mọi lần đều không sao, lần này vừa hút xong, dầu sặc vào miệng, chị ho dữ dội rồi thấy khó thở, choáng váng, tím tái cả mặt. Người nhà liền đưa chị vào cấp cứu, bác sĩ cho biết chị bị ngộ độc do dầu hoả sặc vào phế quản.

Lời bàn: Dầu hoả nếu bị hít hoặc uống phải đều ảnh hưởng không tốt tới sức khoẻ. Nếu bị sặc phải dầu hỏa vào phế quản sẽ gây ho, khó thở dẫn tới rối loạn hô hấp, tím tái, choáng váng, co giật, trường hợp nặng có thể hôn mê. Nếu vô tình uống phải dầu hoả sẽ gây ra những triệu chứng của viêm dạ dày, ruột. Bởi vậy, đừng nên chủ quan mà vô tình gây hại cho sức khoẻ và tính mạng của mình.

BS MỸ CHINH

Quất hồng bì làm thuốc

Quất hồng bì còn có tên gọi là dổi hay hoàng bì, quất bì, thuộc họ cam quýt. Nhiều bộ phận của quả quất hồng bì được dùng để làm thuốc gồm hạt và vỏ rễ cây, vị đắng, cay, tính ấm, có tác dụng giảm đau và lợi tiêu hóa.

Quất hồng bì là loại cây thân gỗ, cao khoảng 3 - 5m, thường mọc hoang hoặc được trồng từ Hà Tĩnh trở ra Bắc. Bộ phận làm thuốc gồm quả (được bỏ dọc, phơi khô gọi là quất bì hay hồng bì); hạt quất hồng bì và vỏ rễ cây có vị đắng, tính ấm, lợi tiêu hóa, quả chín phơi khô, có công dụng kết hợp với một cây thuốc nam già ra bã đắp chữa rắn độc cắn, lá có vị cay, đắng, tính bình, có tác dụng giải cảm, hạ sốt, giảm ho, vỏ rễ phơi khô dùng toàn cây quất hồng bì để làm thuốc.

Vỏ thân cây quất hồng bì kết hợp vài vị thuốc khác dùng cho phụ nữ sau sinh. Dân gian thường dùng nó trị đau dạ dày, đau thượng vị hoặc do co thắt ống tiêu hóa, phụ nữ sau đẻ.

Lá cây quất hồng bì được dùng trong các chứng cảm mạo, sốt, hỗ trợ điều trị sốt rét, gội đầu để sạch gàu, trơn tóc. Quả dùng cho người tiêu hóa kém, buồn nôn, ho kéo dài (nếu ho cấp tính do nhiễm trùng, cần phối hợp kháng sinh; nếu ho do lao thì phải điều trị thuốc chuyên khoa).

Theo Đông y, lá quất hồng bì có vị cay, đắng, tính bình, có tác dụng giải thử (cảm nắng), cảm cúm, hạ sốt, long đờm và giảm ho. Quả vị chua, tính bình, hơi ấm, có tác dụng giảm ho, long đờm, kích thích tiêu hóa và cầm nôn mửa.

Giải cảm, hạ sốt: Lá quất hồng bì

tươi 30g, rửa sạch, phơi khô, sắc uống cho ra mồ hôi.

Chữa ho cho trẻ: Quả hồng bì tươi, hấp với đường, cho trẻ ăn ngày 3 lần sáng, trưa, tối.

Chữa bệnh ho gà: Quả phơi khô, bỏ hạt 50g, vỏ rễ dâu (tang bạch bì) 50g, củ sả 50g, củ bách bộ 50g, ô mai 50g, cát cánh 50g, hạnh nhân 50g, kinh giới 50g, cam thảo 50g, bạc hà 50g. Tất cả sắc với nhiều lần nước. Lấy nước đặc, thêm đường nấu thành si rô. Mỗi lần uống 1 - 5 thìa tùy theo lứa tuổi và tình trạng bệnh nặng hay nhẹ.

Hỗ trợ kích thích tiêu hóa và phòng bệnh cho phụ nữ sau đẻ: Lấy vỏ thân hoặc rễ cây quất hồng bì 30g, rễ sủi quân 20g, quả khế chua 20g. Các vị sao vàng, sắc đặc, chia uống nhiều lần trong ngày. Có thể dùng trong nhiều ngày liền.

Chữa bị nấc: Dùng 15 - 20 quả quất hồng bì chín, dằm nát kết hợp với 1 thìa cà phê đường hoặc mật ong, hấp cách thủy, khi quả quả chín, dằm nát pha nước uống.

Cầm nôn mửa: Quả quất hồng bì tươi nhai cả vỏ, nuốt nước dần dần.

LINH ĐẠN

Phá thai bằng thuốc có bị biến chứng?

Hỏi: Tôi bị hỏng kế hoạch vì trễ kinh 1 tuần, nhưng tôi đã sinh đủ 2 cháu nên muốn kế hoạch hóa. Tôi nghe nói hiện nay có loại thuốc dùng để phá thai dưới 3 tháng có đúng không? Dùng thuốc này có bị tai biến hay tác dụng phụ không? Tôi bị bệnh huyết áp thấp có dùng thuốc này được không?

NGUYỄN HOÀNG
THU TH.

(quận Tân Bình, TPHCM)

TS.BS Thu Hà trả lời:

Phá thai bằng thuốc hay còn gọi là phá thai nội khoa, hiện tại được ưa chuộng khá nhiều vì ít gây biến chứng như phá thai ngoại khoa (nạo hút thai). Phương pháp này dùng với thai từ 7 tuần trở xuống (qua siêu âm). Các tác dụng phụ có thể xảy ra: Đau bụng, ra huyết nhiều, đôi khi kèm sốt hoặc ớn lạnh, sốt thai, sốt nhau. Có thể dùng kèm thuốc giảm đau như paracetamol. Nếu ra huyết nhiều cần vào bệnh viện ngay.

Ảnh minh họa

Đối với những trường hợp huyết áp thấp hoặc thiếu máu cần khám kỹ trước khi dùng thuốc. Điều quan trọng là phải khám lại sau 7 - 14 ngày (theo hẹn của bác sĩ). Có những trường hợp sốt thai, sốt nhau cần phải dùng thuốc tiếp hoặc hút thai sau đó. Nếu không khám lại mà

chẳng may bị sót thai thì thai có thể phát triển lớn lên, các bất thường thai nhi có thể xảy ra như dị tật thần kinh, dị tật vùng xương thái dương thai nhi... Có một số trường hợp sót thai, thai phát triển lớn lên rồi lại bị chết lưu, sau đó cũng phải nạo hút thai hoặc sinh non. **PV (ghi)**

Tự thay bóng đèn vi sóng

Hỏi: Nhà tôi sử dụng lò vi sóng được 3 năm. Hôm vừa rồi hâm đồ ăn nhưng không nóng, mặc dù đèn vẫn sáng. Vậy lò vi sóng bị gì? Cách khắc phục ra sao? Ngoài ra, chiếc đĩa quay trong lò cũng bị vỡ. Tôi có thể mua đĩa ở đâu, có thể thay thế bằng đĩa thường hay không?

NGUYỄN TIẾN HÀO
(Đống Đa, Hà Nội)

Theo anh Lại Tiến Hưng, Trung tâm Điện lạnh Bách Khoa, Hà Nội: Dù đèn chiếu sáng đồ ăn trong lò vi sóng vẫn sáng nhưng đồ ăn không nóng có thể có nhiều nguyên nhân như hỏng bóng vi sóng, biến thể cấp điện không đủ, tụ kích điện không cấp điện... Trong đó, nguyên nhân do hỏng bóng vi sóng (hay còn gọi là bóng công suất) gặp nhiều vì sau khi sử dụng được 2 - 3 năm bóng sẽ "chết". Bóng vi sóng là nơi phát ra sóng cao tần để làm nóng thức ăn, vì thế bóng hỏng đồ ăn không thể nóng. Để phát hiện nguyên nhân, người sử dụng nếu có điều kiện có thể kiểm tra bằng cách đo điện, đo thiết bị để phát hiện ra chỗ hỏng.

Bóng đèn vi sóng bị hỏng khiến đồ ăn không thể nóng

Bóng vi sóng mới có giá từ 300.000 - 400.000đ, có thể thay tại nhà với thời gian khoảng 15 phút. Bóng vi sóng khác hoàn toàn với bóng đèn chiếu sáng trong lò về hình dáng, kích cỡ và độ nặng. Bóng vi sóng bao gồm hai khối như hình vuông được làm bằng chất liệu sắt và nam châm chồng lên nhau nên to và nặng. Thay bóng bằng cách tháo 4 vít xung quanh ra và lắp đèn mới vào, rồi vít lại như cũ. Sau đó, kiểm

tra lại bằng cách thử đồ ăn đã nóng hay chưa.

Khi chiếc đĩa thủy tinh trong lò bị vỡ thì nên thay bằng đĩa mới chuyên dụng cho lò sóng. Có thể mua đĩa tại các siêu thị đồ gia dụng hoặc các cửa hàng bán lò vi sóng với giá từ 150.000 - 250.000đ. Trường hợp cần thiết có thể dùng đĩa thường để thay đĩa thủy tinh, tuy nhiên hiệu quả sẽ không cao bằng đĩa thủy tinh chuyên dụng.

VĂN ĐÀI (ghi)

Xăng pha nước lẫn ảnh hưởng đến động cơ thế nào?

Hỏi: Vừa qua trên các phương tiện thông tin đại chúng đã vạch mặt một số xe tặc "ăn cắp xăng" rồi pha nước lẫn vào. Tôi muốn biết, nếu xăng bị pha nước lẫn sẽ ảnh hưởng đến động cơ xe máy ra sao? Nên xử lý động cơ thế nào để loại bỏ hết nước lẫn có trong đó?

NGUYỄN BAN MÊ
(thị xã Hồng Lĩnh,
Hà Tĩnh)

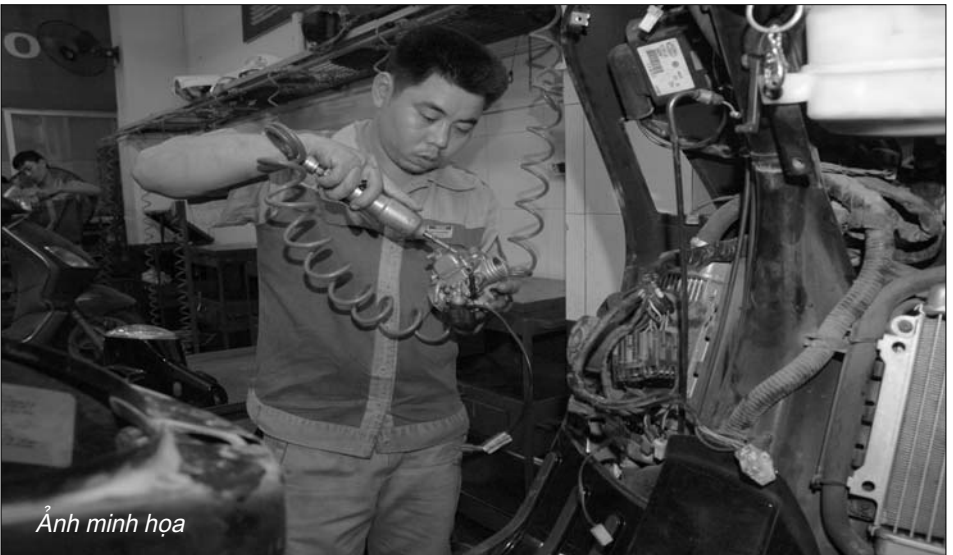
Theo Kỹ thuật trưởng Nguyễn Hữu Anh, HEAD Honda thuộc Công ty TNHH TM Hùng Chung Nghĩa 2, Bà Triệu, Hà Nội:

Xăng và nước là hai chất hoàn toàn khác nhau và không hoà tan. Nước nặng hơn xăng nên khi đổ xăng bị pha nước lẫn vào bình, nước sẽ đọng lại phía dưới bình xăng. Nếu không biết mà nổ máy thì nước sẽ chảy xuống chế, gây nên tình trạng xe không nổ hoặc nổ có tiếng lẹt đẹt rồi tắt lịm đi. Do nước chảy xuống chế khiến máy không nổ được nên sẽ thải nước qua đường ống xả. Khi đó, ống pô sẽ có nước và khói có thể đổi màu đen hoặc trắng. Vì xe không nổ nên động cơ

máy không bị ảnh hưởng gì. Tất nhiên, người sử dụng xe cũng cần phải biết cách phân biệt tiếng nổ khi xăng pha nước lẫn và không nổ, vì có cổ, máy cũng không nổ.

Có thể khắc phục tình trạng không nổ của động cơ bị xăng pha nước bằng cách: Xả hết tất cả xăng ở trong bình và trong chế ra. Sục rửa lại bình và chế bằng xăng "chuẩn" từ 2 - 3 lần để cuốn hết nước lẫn còn đọng lại trong đó. Sau đó đổ xăng trở lại bình thường.

ĐÀI VẤN (ghi)

Ảnh minh họa

Giải đáp thắc mắc về vấn đề xã hội

Hỏi: Gia đình chúng tôi đang sinh sống trên mảnh đất 150m² do bố mẹ cho khi xây dựng gia đình. Ngôi nhà mà gia đình tôi đang ở là nhà cấp 4 nên vợ chồng chúng tôi muốn bán một phần mảnh đất để lấy tiền xây nhà trên phần đất còn lại. Tôi xin hỏi trong trường hợp này thì gia đình tôi có được miễn thuế thu nhập cá nhân từ hoạt động chuyển nhượng này không?

MAI HẠ (Hà Nội)

LS Du Thị Thanh Hải trả lời: Khoản 2, Điều 4 Luật Thuế thu nhập cá nhân năm 2007 quy định "Thu nhập từ chuyển nhượng nhà ở, quyền sử dụng đất ở và tài sản gắn liền với đất ở của cá nhân trong trường hợp người chuyển nhượng chỉ có duy nhất một nhà ở, quyền sử dụng đất tại Việt Nam" được miễn thuế.

Quy định trên được hướng dẫn cụ thể tại Khoản 2, mục III, phần A của Thông tư số 84/2008/TT-BTC ngày 30/9/2008 của Bộ Tài chính hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thuế thu nhập cá nhân và hướng dẫn thi hành Nghị định số 100/2009/NĐ-CP ngày 08/9/2008 của Chính phủ quy định chi tiết một số

Bán nhà có được miễn thuế thu nhập cá nhân?

Ảnh minh họa

điều của Luật Thuế thu nhập cá nhân như sau:

"- Cá nhân có nhà ở, quyền sử dụng đất ở duy nhất theo quy định này là cá nhân chuyển nhượng chỉ có quyền sở hữu một căn nhà duy nhất hoặc chỉ có quyền sử dụng một thửa đất duy nhất ở Việt Nam, kể cả trường hợp trên thửa đất đó đã hoặc chưa được xây dựng nhà..."

- Trường hợp cá nhân có quyền hoặc chung quyền sở hữu nhà, quyền

sử dụng đất ở duy nhất nhưng chuyển nhượng một phần thì không được miễn thuế cho phần chuyển nhượng đó".

Như vậy, căn cứ vào hướng dẫn nêu trên và đối chiếu với trường hợp của bạn thì mặc dù đây là đất ở duy nhất của vợ chồng bạn nhưng vợ chồng bạn chỉ chuyển nhượng một phần quyền sử dụng thửa đất nên không được miễn thuế từ khoản thu nhập này.

HỒNG ANH (ghi)